

SIKKERHETS DATABLAD

ALUMINIUMSULFAT $Al_2(SO_4)_3 \cdot x H_2O$

Internkode: 16005

Revisjonsdato: 24.04.2017

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikalietts navn	ALUMINIUMSULFAT $Al_2(SO_4)_3 \cdot x H_2O$
Kjemisk navn	Aluminiumsulfat hydrat
EC/NLP-nr	233-135-0
CAS-nr	17927-65-0
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	03.01.2007

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse Vitenskapelig forskning og utvikling.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Distributør	FYBIKON A/S Postboks 8228 Vågsbygd 4676 KRISTIANSAND Norge Telefon: 38 01 21 66 postmaster@fybikon.no
E-post	postmaster@fybikon.no
Internett	www.fybikon.no
Ansvarlig	Sensor Chemcontrol AS
Utarbeidet av	Fybikon A/S
1.4 Nødtelefonnummer	Giftinformasjonen: 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Eye Dam 1; H318: Alvorlig øyeskade.
Klassifisering i henhold til 67/548/EEC og 1999/45/EC	Xi; R41

2.2 Merkningselementer

Piktogram

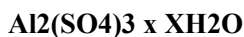
Varselord	Fare
Faresetninger	H315 Irriterer huden. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene. H318 Gir alvorlig øyeskade.

Sikkerhetssetninger

Forebygging	P261 Unngå innånding av støv/røyk/gass/tåke/damp/aerosoler. P280 Benytt vernehansker /verneklær/vernebriller/ansiktsskjerm.
-------------	--

SIKKERHETS DATABLAD

ALUMINIUMSULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16005

Revisjonsdato: 24.04.2017

Tiltak	P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P321 Særlig behandling, se informasjon på etiketten. P362 Alle tilsølte klær tas av.
Oppbevaring	P403+P233 Oppbevares på et godt ventilert sted; Hold beholderen tett lukket.
Disponering	P501 Innhold/holder leveres til godkjent mottaksstasjon for farlig avfall.

2.3 Andre farer Ved oppvarming til dekomponering dannes giftige gasser, SO_x

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering etter forordning		Vekt-%
		67/548/EEC, 1999/45/EC	1272/2008 (CLP)	
Aluminiumsulfat	Cas nr: 10043-01-3 Index nr: 233-135-0			51-59

Tegnforklaring

Purity: 97+%
CAS No.: 17927-65-0
Molecular Formula: Al₂(SO₄)₃·xH₂O (x~14-18)
Formula Weight: 342.15(anhy)
Physical Form: Crystalline
Density: 1.61
pH: 3.5
Merck Reference: 14,366
MDL No.: MFCD00149136

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Bringes ut i frisk luft. Munn til munn metoden ved åndedrettsstans.
Hudkontakt	Berørte kroppsdeler skylles grundig med vann og forurensede klær fjernes. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.
Øyekontakt	Skyll umiddelbart med vann fra springen eller øyevaseflaske. Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Svelging	Ved svelging gis alltid rikelig med vann eller melk. Kontakt et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege ved ubehag.
Medisinsk informasjon	En løsning av stivelse kan også gis for å lindre irritasjon Evt. ventrikkelømming. Generell og symptomatisk behandling, særlig m.h.t. blodtrykksfall/væskebalanse.

Opplysninger fås ved Giftinformasjonssentralen, Tlf. 22 60 84 60 Fax. 22 60 85 75

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

irriterer huden
Gir alvorlig øyeskade
kan irritere luftveien

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

n/a

AVSNITT 5: BRANNSLOKKNINGSTILTAK

5.1 Slukningsmidler

Passende slukningsmidler Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Svoveloksider
Aluminiumoksid

SIKKERHETS DATABLAD

ALUMINIUMSULFAT Al₂(SO₄)₃ x xH₂O

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16005

Revisjonsdato: 24.04.2017

5.3 Råd til brannmannskaper Bruk om nødvendig trykkluftmaske ved brannslukning.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Benytt passende verneutstyr. Unngå innånding av støv. Unngå hudkontakt.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Samles/tørkes opp - helles i vasken med mye strømmende vann Hindre sølet i å nå vannveier, kloakk, kjellere eller trange rom.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.
6.4 Henvvisning til andre avsnitt	

AVSNITT 7: HÅNDTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Sørg for god ventilasjon/avsuging på arbeidsplassen.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Lagres i tørt ventilert skap. Skaptype A. Oppbevares i godt lukket beholder.
Spesielle egenskaper og farer	Ved oppvarming til dekomponering dannes giftige gasser, SO _x .
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	n/a

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre

Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m ³	ppm	mg/m ³	ppm			
Aluminiumsulfat		10043-01-3	2						

Anmerkning om tiltak- og grenseverdier Inneholder ingen stoffer med administrativ norm.

8.2 Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sørg for god ventilasjon, vann lett tilgjengelig (nøddusj) og mulighet for øyespyling. Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett inntak eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud.
Åndedrettsvern	Godkjent åndedrettsvern ved høye konsentrasjonen
Øyevern	Tettsittende vernebriller eller ansiktsbeskyttelse
Håndvern	Bruk vernehansker, nitrel eller latekshansker
Annet hudvern enn håndvern	Arbeidsbeskyttelsesdrakt

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Krystaller
Farge	Hvite krystaller
Lukt	Luftfri
Luktterskel	ikke bestemt
pH (kons.)	3,5 ved 20C, 50g/L
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	n/a
Flammepunkt	n/a
Relativ tetthet	1,61 ved 17°C
Molmasse	342,1g/mol + 16-18 H ₂ O
Løselighet(er)	løslig i vann

SIKKERHETSDATABLAD

ALUMINIUMSULFAT Al₂(SO₄)₃ x xH₂O

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16005

Revisjonsdato: 24.04.2017

Løselighet i vann 60g/100ml ved 20°C

9.2 Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Ingen informasjon er kjent.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Reaksjoner med sterke oksidasjonsmidler
10.4 Forhold som skal unngås	Ingen relevant informasjon
10.5 Uforenlige materialer	Oksiderende stoffer
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Svoveloksider

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Akutt giftighet	Akutt toksitet
Hudetsing/ hudirritasjon	Irriterer huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Fare for alvorlig øyeskade. Kan være irriterende på øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ikke kjent.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av kjemikaliene oppført i seksjon 3 er klassifisert som kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksisitet	Ikke kjent.
STOT - enkelteksponering	Ikke kjent.
Aspirasjonsfare	Kan virke irriterende på slimhinnene.
LD50 Oral (Mus)	6,21 g/kg
Annen informasjon	Aluminiumsulfat skulle ikke representere særlig helsefare.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ikke noe relevant informasjon tilgjengelig
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Ikke noe relevant informasjon tilgjengelig
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ikke noe relevant informasjon tilgjengelig
12.4 Mobilitet i jord	Ikke noe relevant informasjon tilgjengelig
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Ikke brukbar
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke noe relevant informasjon tilgjengelig

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

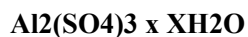
Emballasje	Forurenset emballasje skal behandles som rest-kjemikalier.
Annen informasjon	Deponering i henhold til myndighetenes anbefalinger

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	Ikke farlig gods
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	n/a
14.4 Emballasjegruppe	
14.5 Miljøfarer	
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	

SIKKERHETS DATABLAD

ALUMINIUMSULFAT

Fortsettelse fra forrige side

Internkode: 16005

Revisjonsdato: 24.04.2017

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

*15.1 Særlige bestemmelser/
særskilt lovgivning om sikkerhet,
helse og miljø for stoffet eller
stoffblandingen*

Dette sikkerhetsdatabladet retter seg etter kravene til Forordning (EF) nr. 1907/2006.

*15.2 Vurdering av
kjemikaliesikkerhet*

For dette produktet er ikke kjemisk sikkerhetsvurdering utført.

Annen informasjon

Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Første gang utgitt

08.03.1996

Utskriftsdato

24.04.2017

Annen informasjon

Vi mener informasjonen er korrekt, men kan ikke garantere at alle områder er dekket. Innformasjonen skal kun brukes som veiledning. FYBIKON AS skal derfor ikke bli holdt ansvarlig for noen skade som kan oppstå ved bruk av eller kontakt med produktet.

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til EU direktiv 1272/2008EC og 453/2010 ---